

Cudowne połowy

Fragmenty homilii św. Augustyna, które prezentujemy dotyczą dwóch ewangelicznych cudownych połowów. Biskup z Hippony interpretuje te wydarzenia jako figury Kościoła w obecnym czasie oraz w życiu wiecznym po ostatecznym, tryumfalnym przyjściu Chrystusa.

13-11-2017

Jacopo Bassano (Jacopo Da Ponte)
1542

Św. Augustyn, Mowa 251,1.1-8.7.

„Połów naszego Wyzwolicieła jest naszym wyzwoleniem. W świętej Ewangelii znajdujemy dwa połowy naszego Pana, to znaczy, gdy na Jego słowo została zarzucona sieć. Po raz pierwszy, gdy wybrał uczniów, i po raz drugi, po Swoim Zmartwychwstaniu. Pierwszy połów symbolizuje obecny Kościół. Drugi zaś, ten po Zmartwychwstaniu Pana odnosi się do Kościoła w końcu świata.

Tak więc przy pierwszym połowie polecił zarzucić sieci, ale nie powiedział z której strony łodzi, jedynie przykazał, by zarzucili. I zarzucili uczniowie. Nie jest powiedziane, że po prawej, nie jest też powiedziane, że po lewej. Skoro ryby symbolizują ludzi, to gdyby powiedział, że z prawej strony, znaczyłoby to, że złowili tylko dobrych, gdyby z lewej, to że tylko

złych. Ale skoro w Kościele mieli się znaleźć wymieszani ludzie dobrzy ze złymi, zarzucono sieci bez szczególnego wskazania, aby złapać ryby symbolizujące mieszaninę i jednych i drugich.

Jest też napisane, że przy tym pierwszym połowie złowili tyle ryb, że dwie łodzie były tak pełne, iż niemal się topiły. To znaczy, że ciężar mógł doprowadzić do zatopienia łodzi. Żadna z łodzi nie zatонуła, ale istniało takie niebezpieczeństwo. Dlaczego się go spodziewali? Z powodu ilości ryb. Symbolicznie wyrażono w ten sposób zagrożenie dyscypliny z racji tłumów, jakie znalazłyby się w Kościele. Przy tym połowie dodatkowo się dodaje —tak jest wspomniane— że aż sieci się porwały z racji ilości ryb. Co miały oznaczać porwane sieci, jak nie przyszłe schizmy? Ten połów symbolizuje więc trzy sprawy: zmieszanie dobrych ze złymi,

trudności związane z ilością członków Kościoła i rozdarcie herezjami. (...)

Spojrzyjcie teraz na ten drugi połów, o którym było dzisiejsze czytanie. Miał miejsce po Zmartwychwstaniu Pana, aby symbolizować ten Kościół, który nastanie po naszym zmartwychwstaniu. „Zarzućcie sieć – powiedział- po prawej stronie” (J 21,6). Zostaje określona liczba tych, którzy staną po prawej stronie.

Przypominacie sobie przecież, jak Pan powiedział, że przybędzie ze Swoimi Aniołami, że zgromadzą się przed Nim wszystkie ludy, i że podzieli je, jak pasterz oddziela owce od kozłów. Owce stawia po prawej stronie, a kozły po lewej. Do owiec powie: “chodźcie, weźcie królestwo”, a do kozłów “idźcie w ogień wieczny” (Mt. 25, 31-41) (...). Sieci zostały zarzucone po prawej stronie i nie mogli ich wyciągnąć z racji liczby

ryb. Także przy tamtym pierwszym połowie mówi się o dużej ilości, ale tu podaje się konkretną liczbę, ilość i jakość, w odróżnieniu od tamtej, gdzie nie wspomina się liczby (...).

I co dalej? „Przyciągnęli –mówi– sieci do brzegu” (J 21,8-11). Dopiero co usłyszeliście jak czytano w Ewangelii, że Piotr wyciągnął sieci na brzeg. Gdzie słyszysz „brzeg”, pomyśl „koniec morza”, a gdzie słyszysz „koniec morza”, zrozum „koniec świata”. Przy pierwszym połowie, sieci nie zostały przyciągnięte do brzegu, gdyż złapane ryby zostały wysypane do łodzi. Tym razem jednak, zostały przyniesione do brzegu. Czekać na koniec świata. Przyjdzie koniec, co przyniesie dobro prawym a zło lewym.

A ile było tych ryb? „Przyciągnęli –mówi– sieci, a w nich sto pięćdziesiąt trzy ryby” (J 21,8-11). Ewangelista dodał jeszcze coś ważnego: mimo, że

było ich tak wiele i były tak duże, sięć się nie rozerwała. Były duże, ale nie były heretyckie i właśnie dlatego nie były heretyckie, bo symbolizowały wielkich ludzi. No ale kim są ci wielcy? Czytaj słowa Pana z Ewangelii a zobaczysz tych wielkich. Powiedział przecież w jednym miejscu: „Nie przyszedłem znieść Prawo i Proroków, ale wypełnić (...). Ktokolwiek więc zniósłby jedno z tych przykazań, choćby najmniejszych, i uczyłby tak ludzi, ten będzie najmniejszy w królestwie niebieskim” (Mt 5,17-19).

Ale o jakie królestwo niebieskie chodzi? O Kościół w obecnym czasie, bo też nazywa się go królestwem niebieskim. (...) To znaczy, że w Kościele obecnego czasu ten jest nazywany mniejszym, kto uczy dobrego, ale czyni zło. Nie jest wykluczony z Kościoła. Jest w nim, to znaczy w takim Kościele, jaki egzystuje w obecnym czasie. Uczy

dobrego, ale czyni zło. Jest potrzebne, by taki na razie był, ale jest on najemnikiem. „Zaprawdę powiadam wam -oświadcza-, już otrzymali swoją nagrodę” (Mt 5,2). (...)

„A kto je wypełnia i uczy wypełniać, ten będzie wielkim w królestwie niebieskim” (Mt 5,19). Oto tutaj są duże ryby złapane po prawej stronie. „Kto je wypełnia i uczy wypełniać”, to znaczy praktykuje i uczy dobrego (...). A teraz mamy znowu powtórzyć znaczenie liczby ryb 153? Już to znacie. To pochodzi od 17. Zaczyna się od 1 i dodaje kolejne liczby aż się dojdzie do 17. To znaczy do 1 dodaj 2 i wychodzi 3, dodaj 3 i wychodzi 6, 4 y jest 10. Zrób to samo aż do 17 a otrzymasz 153. Powinniśmy zrobić wysiłek w celu sprawdzenia, co się kryje w cyfrze 17, bo to właśnie w niej jest klucz do 153.

Jakie znaczenie kryje ten numer? W Prawie możesz zobaczyć 10. Bo na początku zostało danyh Dziesięć przykazań, Dekalog, o którym się mówi, że został napisany palcem Boga. W Prawie możesz więc zobaczyć 10. W 7 rozpoznaj Ducha Świętego, bo to On zwykł się manifestować pod tym numerem (...). Do Prawa dodajmy Ducha, bo jeśli dostaniesz Prawo, ale brakuje ci pomocy Ducha, nie wypełnisz tego, co czytasz, nie spełnisz tego, co ci się przykazuje (...).

Dlaczego Paweł apostoł mówi, że „litera bowiem zabija, Duch zaś ożywia” (2 Kor 2,6)? Jak ożywia Duch? Pomaga wypełnić literę nie będąc przez nią zabitym. To są właśnie święci, ci którzy wypełniają Prawo dzięki pomocy Boga. Prawo może rozkazywać, ale nie pomagać. Duch przybywa jako pomocnik i dzięki temu można wypełnić nakaz Boga z radością i satysfakcją. Chociaż

wielu jest takich, co wypełniają ze strachu. Lecz, którzy spełniają prawo bojąc się kary, wolą, by nie istniało to, czego się boją. Którzy natomiast wypełniają prawo miłując sprawiedliwość, cieszą wraz, bo nie widzą w nim nieprzyjaciela.

Dlatego właśnie mówi Pan: „Pogódź się ze swoim przeciwnikiem szybko, dopóki jesteś z nim w drodze” (Mt 5,25). Kto jest twoim przeciwnikiem? Przepisy Prawa. Co jest drogą? Obecne życie. W jaki sposób Prawo jest twoim przeciwnikiem? (...) Jeśli widzisz, że jego przepisy nakazują ci jedno, a robisz drugie, to staje się ono twoim przeciwnikiem. Masz trudnego rywala. Staraj się, by nie zaprowadził cię do sądu, zgódź się z nim dopóki idziesz u jego boku. Bóg jest tuż tuż, aby was skłonić do zgody. Jak może to zrobić? Przebaczając grzechy oraz inspirując do sprawiedliwości, abyście spełniali dobre uczynki. Jeśli już przez Ducha

Świętego pogodzisz się z przeciwnikiem, czyli z Dekalogiem Prawa, staniesz się częścią dziesiątki i siódemki, które urosną do 153. Nie zostaniesz po lewej stronie na skazanie, lecz po prawej na ukoronowanie.

Prezentowana tutaj homilia św. Augustyna została wygłoszona w Hipponie w czwartek oktawy Wielkanocy najprawdopodobniej pomiędzy rokiem 409 a 416. Był to czas wzmożonej dyskusji z donatystami, którzy byli przeciwni przebaczeniu i powrotowi do Kościoła chrześcijan, którzy wyrzekli się Chrystusa w czasie wcześniejszych prześladowań. Trwały też w tej epoce żywe dyskusje z pelagianami, którzy negowali, między innymi, potrzebę łaski Bożej w chrześcijańskim życiu. To jednocześnie lata, gdy św. Augustyn redagował swoje wielkie dzieło Państwo Boże.

Wybór różnych homilii św.
Augustyna został opublikowany w
języku polskim w serii Pisma
Starochrześcijańskich Pisarzy pod
tytułem Wybór mów: kazania
święteczne i okolicznościowe, tłum.
ks. Jan Jaworski, wstęp i oprac. o.
Emil Stanula, Akademia Teologii
Katolickiej, Warszawa 1973.

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://
dev.opusdei.org/pl-pl/article/cudowne-
polowy/](https://dev.opusdei.org/pl-pl/article/cudowne-polowy/) (15-08-2025)